

Алгоритм

дослідження та оцінки менингеальних симптомів у дитини грудного віку (старше 4-х місяців життя) на муляжі-манікені *

№	Дії	Можливі варіанти оцінки менингеальних симптомів, які Ви повинні озвучити	
1	Привітайте матір і поясните, що Ви збираєтесь робити	Добрий день, зараз я перевірю ознаки подразнення мозкових оболонок у дитини	
		Менингеальні симптоми	
		позитивні	негативні (норма)
2	Проведіть пальпацію переднього (великого) тім'ячка у дитини першого року життя: на верхній частині голови в ділянці, яка обмежена двома тім'яними та лобною кістками, пропальпіруйте переднє тім'ячко	Вибухання, напруження та пульсація переднього тім'ячка	Норма: переднє тім'ячко на рівні кісток черепа, напруження та пульсація його відсутні
3	Для дослідження наступних симптомів помістіть пацієнта у положення лежачи на спині з витягнутими нижніми кінцівками		
4	Перевірте ригідність потиличних м'язів: дитині, яка лежить на спині, правою (домінуючою) рукою фіксуйте груди, злегка натискаючи на них, а ліву руку підведіть під голову і зробіть спробу нагнути голову вперед у напрямі до грудей	У хворої дитини така спроба спричиняє біль, утруднена, а іноді навіть неможлива через напруження м'язів шиї	Норма: у дитини таке згинання зовсім легке, вільне і безболісне
5	Перевірте симптом Брудзінського верхній: дитині, яка лежить на спині, правою (домінуючою) рукою фіксуйте груди, злегка натискаючи на них, а ліву руку підведіть під голову і зробіть спробу зігнути голову вперед у напрямі до грудей	У хворої дитини спостерігається швидке рефлекторне («захисне») згинання обох нижніх кінцівок у кульшовому і колінному суглобах (ноги неначе підкидаються)	Норма: у дитини не спостерігається згинання у нижніх кінцівках
6	Перевірте симптом Брудзінського середній: у дитини, яка лежить на спині, натисніть ребром долоні на ділянку лона	У дитини це викликає згинання нижніх кінцівок у кульшовому і колінному суглобах	Норма: у дитини не спостерігається згинання у нижніх кінцівках
7	Перевірте симптом Брудзінського нижній: у дитини, яка лежить на спині, проведіть пасивне згинання однієї ноги в кульшовому і колінному суглобах	У дитини при цьому мимовільно згинається друга нога	Норма: у дитини не спостерігається згинання другої ноги
8	Перевірте симптом Керніга: поклавши дитину на спину, спробуйте випрямити ногу, яка попередньо була зігнута в кульшовому і колінному суглобах під прямим (90 град.) кутом. При цьому одна рука знаходиться на коліні пацієнта, друга підтримує гомілку у ділянці сухожилля	У дитини таке розгинання болюче і не вдається (кут між стегном і гомілкою при розгинанні ноги не більше 135 град.)	Норма: гомілка розгинається до однієї лінії зі стегном, у дитини такий рух відбувається легко й без болю
9	Перевірте симптом Лесажа: взяти дитину грудного віку під пахви і підняти дитину (при цьому придержуючи вказівними пальцями голову з боку спини)	У дитини відбудеться підтягування ніг до живота (зігнання їх в кульшових та колінних суглобах) і тривала їх фіксація у такому зігнутому положенні	Норма: у дитини при пробі Лесажа ніжки вільно рухаються (згинаються та розгинаються)
10	Зробіть висновок, подякуйте мати і завершіть дослідження		Дитина не має ознак подразнення мозкових оболонок. Дякую.

Примітки: * - симптоми Брудзінського і Керніга досліджують після 4-х місяців життя, так як у здорових дітей до 3-4 місячного віку вони є фізіологічною особливістю, що пов'язано з фізіологічним гіпертонусом м'язів, які згинають верхні та нижні кінцівки.